

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

מהדורה למורה **רגיל**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מקור המילה דמוקרטיה ואת עקרונותיה
- להבין מהם כללי הבחירות ההוגנות
- לתרגל שורש ומשפחת מילים בנושא הבחירות ולכתוב טיעון מנומק

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. ב – יוונית עתיקה
2. ב – שלטון העם
3. ב – נשים, עבדים וזרים
4. ב – בהרמת ידיים
5. ג – לכל אחד יש קול אחד שווה
6. ב – שאפשר להצביע בלי לחץ ופחד

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הבחירות מתקיימות שוב ושוב, אחת לכמה שנים
2. נכון – כך כתוב בטקסט לגבי כללי הבחירות
3. נכון – הטקסט מציין זאת כחלק מהתרחבות מעגל הבוחרים
4. לא נכון – הטקסט אומר שדמוקרטיה חיה גם בהקשבה לדעה אחרת ובמעורבות יומיומית
5. לא נכון – הבחירות שוות - לכל קול אותו משקל

חלק ג' – השלמת מילים

1. שלטון
2. חשאיות
3. כלליות
4. שותפים
5. אחריות

חלק ד' – לשון: שורש ומשפחת מילים

1. ב – נבחר
2. ג – מבחן
3. א – הצביעו

חלק ה' – הסקה ופרשנות

1. כדי שאנשים יוכלו להצביע בחופשיות, בלי לחץ או פחד מתגובת אחרים
2. הסיפור ממחיש בצורה פשוטה את רעיון ההצבעה המשותפת שעומד בבסיס הדמוקרטיה
3. כל קול בודד נראה קטן וחסר משמעות, אך כשמצרפים הרבה קולות יחד הם יוצרים החלטה גדולה ומשמעותית
4. היא מציגה טענה נגדית (שהקול לא משנה) ומפריכה אותה

חלק ו' – כתיבת עמדה

1. יש לבדוק: משפט טענה ברור, שני נימוקים עם דוגמה מחיי הכיתה לכל אחד, הצגת טענה נגדית ומענה עליה, שימוש בלפחות שתי מילות טיעון, משפט סיכום החוזר על העמדה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שלטון העם, מיוונית עתיקה (דמוס=עם, קרטוס=שלטון)
- כלליות/שוות/חשאיות/מתקיימות שוב ושוב - כל שניים מתוך הארבעה
- תשובה המזכירה שקולות רבים מצטרפים יחד להחלטה, וכל קול הוא חלק מהתמונה הכוללת

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר לפי השאלה המוצעת: מה גורם לאנשים להצביע ומה גורם להם לוותר
- בחלק הלשוני כדאי להדגיש את ההבדל בין מילים דומות בצליל אך משורשים שונים (כגון מבחן לעומת נבחר)
- משימת הכתיבה מתאימה לעבודה בזוגות לפני כתיבה אישית, כדי לתרגל שימוש במילות הטיעון בעל פה

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את הרעיונות המרכזיים בטקסט על דמוקרטיה וזכות ההצבעה: מקור המילה, התרחבות מעגל הבוחרים וכללי הבחירות ההוגנות.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיזו שפה הגיעה המילה "דמוקרטיה"?

א) לטינית ב) יוונית עתיקה ג) עברית עתיקה ד) ערבית

2. מה פירוש המילה "דמוקרטיה"?

א) שלטון המלך ב) שלטון העם ג) שלטון הצבא ד) שלטון החכמים

3. מי לא הורשה להצביע באתונה העתיקה?

א) רק עבדים ב) נשים, עבדים וזרים ג) כל תושבי העיר ד) רק ילדים

4. איך הצביעו האזרחים באתונה העתיקה?

א) בפתק סודי ב) בהרמת ידיים ג) באינטרנט ד) בטלפון

5. מה משמעות הביטוי "אדם אחד – קול אחד"?

א) רק עשירים מצביעים ב) לכל אדם יש כמה קולות ג) לכל אחד יש קול אחד שווה

ד) רק מבוגרים מאוד מצביעים

6. מהי המטרה של הצבעה חשאית?

א) שכולם ידעו במי בחרנו ב) שאפשר להצביע בלי לחץ ופחד ג) שההצבעה תימשך יותר זמן

ד) שרק מבוגרים ידעו את התוצאה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדמוקרטיה הבחירות מתקיימות פעם אחת בלבד לנצח.	☐	☐
2	הבחירות הכלליות פתוחות לכל מי שהגיע לגיל ההצבעה.	☐	☐
3	במאה העשרים ניתנה זכות ההצבעה לנשים ברוב מדינות העולם.	☐	☐
4	לפי הטקסט, דמוקרטיה מתקיימת רק ביום הבחירות.	☐	☐
5	בכל הבחירות הדמוקרטיות לקול של כל אדם יש משקל שונה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה דמוקרטיה מורכבת מ"דמוס" שפירושו עם ו"קרטוס" שפירושו _____ .

2. בבחירות _____ איש אינו יודע במי בחרנו.

3. בבחירות _____ כל מי שהגיע לגיל ההצבעה רשאי להשתתף.

4. כל אחד ואחת _____ בהחלטה.

5. ההצבעה היא לא רק זכות אלא גם _____ .

4 חלק ד' – לשון: שורש ומשפחת מילים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מהמילים הבאות שייכת לשורש ב-ח-ר?

א) מבחן ב) נבחר ג) חברה ד) מחברת

2. איזו מילה אינה מהשורש ב-ח-ר למרות הדמיון?

א) בחירות ב) מבחר ג) מבחן ד) מובחר

3. איזו מילה מהטקסט שייכת לשורש צ-ב-ע?

א) הצביעו ב) בחרו ג) הודרו ד) הקשיבו

5 חלק ה' – הסקה ופרשנות

ענו בקצרה.

1. מדוע, לדעתכם, חשוב שההצבעה תהיה חשאית?

2. מה הקשר בין סיפור הטיול השנתי בפתיחה לבין נושא הטקסט?

3. הסבירו במילים שלכם את הדימוי "כל קול הוא אבן קטנה שבונה יחד חומה גדולה".

4. מהו תפקידה של פסקה 5 במבנה הטקסט?

6 חלק ו' – כתיבת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. האם כל החלטה כיתתית צריכה להתקבל בהצבעה? כתבו עמדה, שני נימוקים עם דוגמאות, טענה נגדית ותשובה לה, וסיכום. השתמשו במילות טיעון מהבנק.

כרטיס יציאה

מה פירוש המילה דמוקרטיה ומאיפה היא הגיעה?

ציינו שניים מכללי הבחירות ההוגנות שלמדתם

כתבו משפט אחד שמסביר למה כדאי להצביע גם אם נדמה שקול אחד לא משנה

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀